

V oblasti legislativy se analytický a legislativní odbor vyjadřuje k návrhům právních předpisů, podílí se na přípravě podkladů pro zpracování návrhů právních předpisů vztahujících se k působnosti státního zastupitelství a účastní se i samotného zpracování návrhů těchto právních předpisů nebo jejich změn. Z právních předpisů, které jsou v této souvislosti pro státní zastupitelství nejvýznamnější, nutno uvést zejména trestní zákoník, jenž stanoví základy trestní odpovědnosti a trestání za trestné činy, trestní řád, jenž upravuje postup při zjišťování trestných činů a náležitém potrestání jejich pachatelů, zákon o soudnictví ve věcech mládeže, jako základní předpis upravující postupy ve věcech trestných činů spáchaných mladistvými a činů jinak trestných, jichž se dopustily děti mladší 15 let, a patří sem samozřejmě základní právní předpis stanovící působnost státního zastupitelství – zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství. Opomenout nelze ani řadu dalších právních předpisů upravujících výkon působnosti státního zastupitelství v mimotrestní oblasti, a nakonec ani vyhlášku č. 23/1994 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a o podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli, ve znění pozdějších předpisů.

Na základě právních předpisů vztahujících se k jednotlivým úsekům působnosti státního zastupitelství (například zákon o rodině, občanský soudní řád, soudní řád správní a jiné), vypracovává analytický a legislativní odbor návrhy interních předpisů státního zastupitelství – pokynů obecné povahy nejvyššího státního zástupce – vydávaných ke sjednocení a usměrnění postupu státních zástupců při výkonu působnosti státního zastupitelství, k zajištění jednotné vnitřní organizace státního zastupitelství a jednotného výkonu spisové služby.

Analytický a legislativní odbor zpracovává návrhy stanovisek ke sjednocení výkladu zákonů a jiných právních předpisů při výkonu působnosti státního zastupitelství. Tato stanoviska jsou určena pro soustavu úřadů státního zastupitelství a jsou zveřejňována ve Sbírce výkladových stanovisek Nejvyššího státního zastupitelství. Vedle toho spolupracuje s jednotlivými státními zastupitelstvími i se státními orgány vně státního zastupitelství na řešení zejména těch právních problémů, které buď přímo, nebo ve svých důsledcích souvisejí s některými aspekty působnosti

státního zastupitelství, pokud uvedené státní orgány o takovou součinnost požádaly. Děje se tak ovšem jen v odůvodněných případech a při zachování vlastní odpovědnosti příslušných státních zastupitelství nebo jiných státních orgánů. Analytický a legislativní odbor Nejvyššího státního zastupitelství neprovádí (ani k tomu není oprávněn) výklad právních předpisů na žádost nebo pro potřeby jiných institucí nebo jednotlivců vně státního zastupitelství.

V rámci své působnosti připravuje analytický a legislativní odbor podklady pro využití oprávnění nejvyššího státního zástupce podat na základě poznatků o nejednotnosti rozhodování soudů předsedkyni Nejvyššího soudu ČR podnět k tomu, aby navrhla Nejvyššímu soudu zaujetí stanoviska k výkladu zákona nebo jiného právního předpisu.

Analytický a legislativní odbor dále koordinuje, provádí konečnou redakci, případně vypracovává analytické dokumenty, zejména zprávy o činnosti státního zastupitelství přehledně dokumentující výsledky práce celé soustavy státního zastupitelství za příslušný rok, včetně shrnutí poznatků a závěrů, jež lze na tomto základě učinit, a zpracovává návrhy opatření nezbytných k vyšší efektivitě a kvalitě činnosti státního zastupitelství. Při plnění těchto úkolů provádí pro potřeby Nejvyššího státního zastupitelství i základní analýzy statistických dat týkajících se výkonu působnosti státního zastupitelství.

Podobně analytický a legislativní odbor připravuje i zvláštní zprávy, které se podle stanoveného obsahu a hlavního zaměření vztahují např. k problematice vazebního řízení v trestních věcech, drogové kriminality, závažné hospodářské a finanční kriminality a ostatních významných otázek týkajících se výkonu působnosti státního zastupitelství na trestním úseku i v netrestní oblasti.

Analytický a legislativní odbor nepůsobí izolovaně ani v rámci Nejvyššího státního zastupitelství, ani celé soustavy státního zastupitelství. V souladu se svým zaměřením postupuje v nezbytné součinnosti s ostatními organizačními útvary Nejvyššího státního zastupitelství a vychází také ze zkušeností a poznatků z praxe dalších státních zastupitelství a těch českých i zahraničních, zejména evropských institucí, jejichž zaměření s úkoly analytického a legislativního odboru souvisí.